

NACRT

Na temelju članka 7. stavka 1. točke 1. i članka 12. stavka 2. Zakona o ustanovama («Narodne novine» br. 76/93, 29/97 i 47/99) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2008. godine donijela

UREDBU

O OSNIVANJU MEĐUNARODNOG CENTRA ZA PODVODNU ARHEOLOGIJU U ZADRU

Članak 1.

Republika Hrvatska osniva Međunarodni centar za podvodnu arheologiju (u daljnjem tekstu: Centar), kao javnu ustanovu od interesa za Republiku Hrvatsku.

U ime Republike Hrvatske osnivačka prava i obveze ostvaruje ministarstvo nadležno za kulturu.

Članak 2.

Naziv javne ustanove glasi: Međunarodni centar za podvodnu arheologiju.
Sjedište Centra je u Zadru.

Članak 3.

Centar obavlja sljedeće djelatnosti:

- stručno osposobljava podvodne arheologe i konzervatorske stručnjake na nacionalnoj i međunarodnoj razini u praktičnom i teorijskom dijelu (ovo uključuje profesionalnu ronilačku obuku za arheologe, povjesničare, geologe, fotografe i druge konzervatorske stručnjake, stručnu poduku i usavršavanje za istraživanje podvodnih arheoloških nalazišta te stručno usavršavanje na području konzervacije i restauracije),
- razvija međunarodnu suradnju vezanu uz znanstvena istraživanja podvodnih arheoloških nalazišta sa državama članicama i pridruženim članicama UNESCO-a,
- razmjenjuje znanja iz područja podvodne arheologije,
- organizira međunarodne konferencije i radionice,
- obavještava javnost o svojoj djelatnosti s ciljem podizanja svijesti o vrijednosti podvodne kulturne baštine.

Članak 4.

Centrom upravlja ravnatelj.

U obnašanju svoje dužnosti ravnatelj:

- organizira te vodi rad i poslovanje Centra,
- vodi i odgovara za stručni rad Centra,
- poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Centra,
- predstavlja i zastupa Centar u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima, te drugim pravnim osobama s javnim ovlastima,

- donosi Statut, kao temeljni opći akt ustanove uz suglasnost ministarstva nadležnog za kulturu,
- donosi druge opće akte Centra,
- donosi programe i planove rada Centra, sukladno Statutu Centra, te osigurava njihovo izvršavanje,
- donosi financijski plan i godišnji obračun Centra, sukladno Statutu Centra,
- priprema dnevni red sjednica Stručnog vijeća na koje upućuje prijedloge koje smatra korisnima za rad Centra,
- raspolože imovinom i sredstvima Centra samostalno do visine utvrđene Statutom Centra, a iznad toga iznosa uz suglasnost osnivača,
- odgovara za zakonitost rada Centra,
- najmanje jedanput godišnje podnosi osnivaču izvješće o radu i stanju u području djelovanja Centra,
- u ime Centra sklapa ugovore o radu te raspoređuje radnike sukladno općim aktima Centra,
- obavlja i druge poslove utvrđene ovom Uredbom i Statutom.

Članak 5.

Za ravnatelja može biti imenovana osoba koja ima sveučilišno obrazovanje i priznato stručno iskustvo na području zaštite kulturne baštine.

Ravnatelja Centra imenuje i razrješava ministar nadležan za kulturu, sukladno Statutu Centra.

Ravnatelj se imenuje na razdoblje od četiri godine i može biti ponovno imenovan na istu dužnost.

Ravnatelj se imenuje na temelju natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama« i u drugim javnim glasilima.

Ostali uvjeti koje treba ispunjavati ravnatelj, te način i postupak provođenja natječaja, propisat će se Statutom Centra.

Članak 6.

Centar ima Stručno vijeće, čiji se sastav i djelokrug utvrđuje Statutom Centra.

Članak 7.

Centar ima stručnu službu koja se sastoji od radnika potrebnih za obavljanje djelatnosti Centra.

Hrvatski restauratorski zavod u Zagrebu pružat će Centru stručnu, tehničku i drugu pomoć potrebnu za obavljanje djelatnosti Centra, što će se pobliže urediti sporazumom ustanova.

Članak 8.

Za obavljanje djelatnosti Centra iz članka 3. ove Uredbe potrebna financijska sredstva osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Članak 9.

Imovinu Centra čine sredstva za osnivanje i rad, koja osigurava osnivač.

Centar može prema programu tijela jedinica lokalne i regionalne samouprave stjecati sredstva iz proračuna tih jedinica.

Centar može stjecati sredstva i iz vlastite djelatnosti, te drugih izvora, kao što su darovi, potpore, doprinosi i slično.

Dobit ostvarena poslovanjem upotrebljava se za obavljanje i razvoj djelatnosti Centra.

Članak 10.

U snošenju gubitaka nastalih poslovanjem, kao i za svoje obveze, Centar odgovara cjelokupnom svojom imovinom.

Osnivač Centra solidarno i neograničeno odgovara za njegove obveze.

Članak 11.

Do imenovanja ravnatelja Centra Vlada Republike Hrvatske imenovat će privremenog ravnatelja.

Privremeni ravnatelj dužan je obaviti pripreme za početak rada Centra, donijeti Statut, te podnijeti prijavu za upis u sudski registar u roku 30 dana od dana imenovanja.

Ravnatelj Centra dužan je donijeti Statut Centra u roku od 30 dana od dana imenovanja.

Članak 12.

Centar počinje s radom danom upisa u sudski registar.

Članak 13.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb, _____ 2008.

Predsjednik
dr. sc. Ivo Sanader

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. uređuje se osnivanje Centra od strane Republike Hrvatske. Zakonska osnova za donošenje ove Uredbe sadržana je u člancima 7. i 12. Zakona o ustanovama („Narodne novine“, br. 76/93, 29/97 i 47/99) prema kojem kojima Republika Hrvatska može biti osnivač Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju kao javne ustanove, koju osniva uredbom Vlade Republike Hrvatske. S obzirom da se radi o javnoj ustanovi u kulturi ova Uredba je usklađena i sa Zakonom o upravljanju javnim ustanovama u kulturi („Narodne novine“, br. 96/01).

Ideja o osnivanju Centra za podvodnu arheologiju prisutna je već četrdeset godina, a zadnjih godina prihvaćena je i od UNESCO-a tako da će Centar u Zadru biti UNESCO-ov međunarodni centar za podvodnu arheologiju II stupnja. Naročiti poticaj za osnivanje Centra bio je nalaz brončane antičke statue Apoksiomena, koji je zahtijevao angažman vrsnih stručnjaka i opremanje specijaliziranim instrumentarijem za njegovo restauriranje koje je provedeno u prostorima Hrvatskog restauratorskog zavoda u Zagrebu.

Formiranje Centra, uz inicijativu Ministarstva kulture upućenu UNESCO-u, od samog početka je nailazilo na iznimno zanimanje međunarodnih stručnjaka, s obzirom da Centar treba preuzeti jedinstvenu ulogu međunarodne suradnje na projektima podvodne arheologije mediteranskog akvatorija. Osnivanjem Centra u Zadru ispunit će se stoga već ranije uočen nedostatak institucije za podvodnu arheologiju i znatno unaprijediti cjelokupna djelatnost zaštite i prezentiranja podvodnih arheoloških lokaliteta i nalaza.

Kako se već sada ostvaruje u ovim vrstama programa suradnja sa svim državama u regiji, imamo uvjerenja da će ona biti intenzivirana započinjanjem rada samoga Centra. Uz to očekujemo suradnju osobito s Francuskom, Italijom, Mađarskom, Njemačkom, Grčkom, Španjolskom, pa i sa Izraelom, obzirom da već sada postoje vrlo kvalitetni odnosi suradnje.

S obzirom da će Međunarodni centar za podvodnu arheologiju u Zadru raditi pod pokroviteljstvom UNESCO-a kao njegov međunarodni centar za podvodnu arheologiju, u Nacrt ove Uredbe unijete su određene odredbe koje su uvjetovane od strane te međunarodne organizacije, a što će naknadno biti uređeno i ugovorom.

Člankom 2. uređuje se naziv i sjedište Centra. Centar za podvodnu arheologiju s konzervatorsko-restauratorskim radionicama smješten je u Zadru u istočnom krilu sklopa bivšeg samostana sv. Nikole u ulici Božidara Petranovića bb. Ukupna površina ovog krila sklopa iznosi 492,2 m². U troetažnom sjevernom dijelu u prizemlju se nalazi prostor za konzervatorsko-restauratorsku radionicu s laboratorijskom opremom, a na prvom katu predviđeni su uredi Centra. Južni dio krila sastoji se od nadsvođenog prizemlja koje se može koristiti kao višenamjenska dvorana za izložbe, manje stručne skupove, prezentacije itd.

Člankom 3. uređuje se djelatnost Centra sukladno UNESCO-vim standardima i zahtjevima, tako da će Centar obavljati sljedeće djelatnosti: stručno osposobljavati podvodne arheologe i konzervatorske stručnjake na nacionalnoj i međunarodnoj razini u praktičnom i teorijskom dijelu (ovo uključuje profesionalnu ronilačku obuku za arheologe, povjesničare, geologe, fotografe i druge konzervatorske stručnjake, stručnu poduku i usavršavanje za istraživanje podvodnih arheoloških nalazišta te stručno usavršavanje na području konzervacije i restauracije); razvijati međunarodnu suradnju vezanu uz znanstvena istraživanja podvodnih arheoloških nalazišta sa državama članicama i pridruženim članicama UNESCO-a; razmjenjivati znanja iz

područja podvodne arheologije; organizirati međunarodne konferencije i radionice; obavještavati javnost o svojoj djelatnosti s ciljem podizanja svijesti o vrijednosti podvodne kulturne baštine.

U obavljanju svoje djelatnosti, pored prostora za rad, prema sporazumu s Ministarstvom obrane Republike Hrvatske, Centar će moći koristiti i brod tehnički opremljen za podvodna arheološka istraživanja. Na raspolaganju će mu biti vrlo iskusan operativni tim arheologa-ronilaca, kao i sveučilišno nastavno osoblje Zadarskog sveučilišta. U izvođenju edukacijskih programa očekuje se sudjelovanje eksperata iz drugih zemalja. Programi će biti sačinjeni prema ciljanim temama i odgovarajućim razinama osposobljavanja i to za istraživanje i konzervaciju lokaliteta, edukaciju restauriranja, menadžment, s ciljem održivog razvoja i korištenja zaštićenih lokaliteta.

U blizini Centra nalazi se dostatan broj arheoloških lokaliteta koji su podesni za praktičnu nastavu (vrlo mala dubina), kao i znatan broj lokaliteta na kojima su nužne ronilačke vještine.

Predviđeno je da Centar provodi i koordinira različite aktivnosti podvodnih arheoloških istraživanja, zaštitu i prezentiranje lokaliteta pod morem, konzervatorsko-restauratorske radove na podvodnim arheološkim nalazima, edukaciju za osposobljavanje stručnih djelatnika za podvodnu arheologiju, kao i muzejsku prezentaciju karakterističnih arheoloških nalaza.

Člancima 4. do 6. uređeno je upravljanje Centrom, njegova tijela i njihov djelokrug. S obzirom da će Centar imati do pet zaposlenih, njime će upravljati ravnatelj, čiji će se način izbora pobliže urediti statutom, s obzirom da bi o njegovom izboru svoje mišljenje trebao dati i glavni ravnatelj UNESCO-a. Centar također ima Stručno vijeće, čiji se sastav i djelokrug utvrđuje statutom.

Člankom 7. uređuje se obveza ustrojavanja stručne službe Centra potrebne za obavljanje njegove djelatnosti. Hrvatski restauratorski zavod će Centru pružiti stručnu, tehničku i drugu pomoć i podršku potrebnu za obavljanje djelatnosti, o čemu će Centar s njime sklopiti poseban ugovor.

Člankom 8. uređuje se način osiguranja potrebnih financijskih sredstva za obavljanje djelatnosti Centra. Ta sredstva osigurana su u državnom proračunu Republike Hrvatske, tako da će u 2008. godini biti potrebno osigurati 4.612.673 kn, 2009. godini 4.830.420 kn, 2010. godini 5.103.533 i 2011. godini 5.380.839 kn. Doprinosi UNESCO-a naknadno će se urediti posebnim ugovorom, a odnosit će se na osiguranje znanstvene i tehničke savjetodavne pomoći u specijaliziranim područjima djelovanja Centra i povezivanje Centra s programima koje UNESCO provodi i u kojima sudjelovanje Centra smatra nužnim.

Člancima 9. do 10. uređuje se pitanje imovine Centra, način stjecanja te imovine, te odgovornost za obveze Centra.

Vezano uz osiguranje prostora za rad Centra, inicijativom g. ministra mr. sc. Bože Biškupića od 1999. godine, pa potom u zadnje tri godine Ministarstvo kulture Republike Hrvatske uložilo je znatna sredstva u građevinsku sanaciju, uređenje i opremanje dva krila bivšeg samostana Sv. Nikole u povijesnoj jezgri zadarskog poluotoka. Slijedom takvog opredjeljenja potpisan je i sporazum između Arheološkog muzeja u Zadru, kao vlasnika bivšeg samostana sv. Nikole, Ministarstva kulture i Hrvatskog restauratorskog zavoda, kojim se Zavodu daje prostor na korištenje za potrebe Centra za podvodnu arheologiju.

Člancima 11. do 13. uređene su prijelazne i završne odredbe o imenovanju privremenog ravnatelja, upisu u sudski registar i stupanju na snagu ove Uredbe.